

*Мельничук Ірина Олександрівна,
аспірантка, старший викладач,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ОСОБИСТЕ СТРАХУВАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ АСПЕКТ СУЧАНОГО СУСПІЛЬСТВА

Особисте страхування як ключова галузь страхової діяльності забезпечує страховий захист, а саме, захист життя, здоров'я та працездатність людини. Сучасні умови господарювання, ризиковий характер відтворення робочої сили, навколишнє середовище зумовлюють інтенсивний розвиток особистого страхування.

Зарубіжна практика страхових відносин свідчить про колосальну роль таких видів особистого страхування, як, страхування на випадок смерті, страхування на випадок дожиття до закінчення терміну страхування тощо.

Особисте страхування регламентується законом України "Про страхування". Згідно Закону України "Про страхування" особисте страхування можна визначити як страхування майнових інтересів, що не суперечить законодавству України і пов'язані з життям, здоров'ям, працездатністю та додатковою пенсією страхувальника або застрахованої особи. Об'єкти особистого страхування не мають вартісної оцінки, тому вважається, що не відбувається компенсація матеріальної шкоди, а мають місце виплати страховика на користь страхувальника або його родини, які носять характер фінансової допомоги [1].

Страхування життя може бути індивідуальним та колективним. Його комбінують не тільки зі страховими випадками «смерть» і «дожиття» але й зі страхуванням від нещасних випадків. На відміну від страхування майна особисте страхування не забезпечує відшкодування матеріальних збитків, а дозволяє одержати грошову допомогу застрахованим громадянам або їхнім сім'ям [1].

Основними видами особистого страхування є [2]:

- страхування від нещасних випадків;
- страхування життя;
- медичне страхування.

Якщо говорити про особисте страхування, то в умовах ринкової економіки йому властиві спеціальні функції [2]:

- соціальна значимість;
- сприяння поліпшенню демографічної ситуації; – інвестиційна; – кредитна;
- мотиваційна.

В основі особистого страхування лежить замкнутий перерозподіл страхових платежів між учасниками особистого страхування через спеціальний страховий фонд. Об'єктами страхових відносин в особистому страхуванні є працездатність, здоров'я, життя людей, тобто воно пов'язане із відтворенням робочої сили. Але цей найважливіший чинник виробництва неможливо

безпосередньо виразити у ціновому виразі, що й визначає особливості особистого страхування [2].

Особисте страхування має багато спільного із соціальним страхуванням, і насамперед щодо об'єктів страхового захисту громадян. Проте між особистим страхуванням і соціальним є відмінності. Головна з них стосується джерел формування страхових фондів. В особистому страхуванні ними є переважно індивідуальні доходи громадян, а в соціальному - кошти підприємств, установ, організацій [3].

Особисте страхування має добровільну та і обов'язкову форму, а соціальне – обов'язкову.

Страхування життя є потужним механізмом забезпечення довгострокових інвестицій в національну економіку, що сприяє підвищенню її конкурентоспроможності. В Україні на даний час не врегульовано питання підвищення фінансової надійності компаній зі страхування життя («лайфових» компаній), відсутні дієві заходи, які не допускали би використання страхування життя як способу отримання нелегального прибутку методами шахрайства [4].

Страхування від нещасних випадків передбачає захист не лише окремих людей, а й має глобальний характер. Найпоширенішим видом страхування від нещасних випадків є обов'язкове страхування від нещасних випадків на транспорті.

Українська практика страхових відносин поступово модернізується і розвивається в контексті особистого страхування. Однак наявні суттєві проблеми в цій галузі.

Особисте страхування є важливим механізмом соціального захисту населення, оскільки має на меті вирішити ряд проблем сфері охорони здоров'я та пенсійного страхування. Тому першочерговим завданням держави є активізація розвитку цієї галузі страхування.

Список використаних джерел

1. Осіпова М. А. Ольвінська Ю. О. Особливості розвитку особистого страхування в Україні. *Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: зб. наук. студ. пр. Вип. 2. Одеса, ОНЕУ. 2016. С. 215-221.*

2. Александрова Г. М., Мулеса Д. В. Аналіз сучасного стану особистого страхування в Україні. *Молодий вчений. 2016. № 3. С. 8-11.* ULR: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_3_5.

3. Сержанов В. В., Костьов'ят Г. І. Проблеми особистого страхування в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка. 2012. Вип. 2 (36). С. 254–259.*

4. FORINSURER: інтернет-журнал про страхування. URL: <http://forinsurer.com/files/file00356>.